

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre ..... 10 k.
Negyedévre ..... 4 ..
Helyben hához hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétévi ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 5.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 109. szám.

Nagyvárad.

Csütörtök 1914 május 14.

Mezőgazdaság és parlament.

Nemzeti erőnk ma egyetlen igazi forrásának, a mezőgazdaságnak behatóbb parlamenti tárgyalása kívánatos lett volna. A nehéz és mindig bizonytalan általános gazdasági állapot, a mezőgazdaságnak az időjárási viszonyok miatt ma teljesen kiszámíthatatlan helyzete szinte követelték volna, hogy nemzeti termelésünknek az az ága, a melyre a többi termelési ágak fejletlensége miatt az országnak beláthatatlan időnkig építeni kell, vetessék igazán beható tárgyalás alá és mindenki a maga tudásával, tapasztalatával, kisebb és nagyobb egyéni erejével járuljon mezőgazdaságunk minél teljesebb kiépítéséhez. Ez a lefolyt költségvetési vitában nem történt meg, abból hiányoztak igen sokan, a kiknek a szavának mindig el kellene nyomtatékkal hangoznia, mikor a magyar gazda és így a magyar nemzet ügye kerül szóba az ország tanácsában. Mindazonáltal nem volt terméketlen a tanácskozás, voltak annak olyan mozzanata, melyekben benne rejlett a haladást ígérő csira. Ghillany Imre báró miniszter röviden szólott, tömör beszédének programszerű kijelentések adtak súlyt. De hiányos volt a program a nemzeti birtokpolitika tekintetében, mert elmaradt a telepítés programja, bár kijelentette a miniszter, hogy a telepítési akciót elejteni nem akarja.

Legnevezetesebb a miniszternek az a nyilatkozata, mellyel bejelenti a mezőgazdasági főiskola létesítését. E terv szerint a mezőgazdasági főiskolát mint a pozsonyi egyetem

négy évfolyamból álló fakultását tervezik. Az első két évfolyamot a pozsonyi egyetemen, az utolsó két évfolyamot a pozsonyi egyetemen, az utolsó két évfolyamot Magyaróvárott fogják szervezni és e célból a mai magyaróvári gazdasági akadémiát szerves kapcsolatba hozzák az egyetemmel.

Az összes elméleti ismereteket a pozsonyi egyetemen külön e célra létesítendő tanszökeken fogják tanítani, Magyaróvárott pedig csupán a gyakorlati tanszökeket tartják fenn, minden évfolyam vizsgákkal zárul s a negyedik tanfolyamot sikeresen végzetek közgazdasági tudori oklevelet kapnak. A főiskola megnyitása 1916-ra van tervezve.

A gazdatársadalom Budapesten kívánta a főiskola létesítését, de szívesen nyugszik bele a Pozsony székhelybe, annál inkább, mert ez is a vidéki kulturközpontok fejlesztését szolgálja, a mi szintén gazdatársadalmi követelmény.

A miniszter magáévá tette a több termelés jelszavát, a mit ennek az igyekezetnek támogatására a kormány tehet, az első sorban a népies gazdálkodás színvonalának emelése. Ehhez jó közigazgatás, célszerű és következetes gazdasági politika és a mi fő: pénz kell. Sajnos a szükséges pénzerő ma egyáltalán igen korlátoltan áll rendelkezésre s a tárca tételeinek fejlődése egyáltalán nem lelkesítő. Igen jelentékeny kérdések nem mozdulhatnak előre, ennek a tárának a körében évről-évre gyakrabban hallatszik a szomorú íge: „Nincs fedezet“ és ezzel bizony nagyon sokszor éppen a többtermelés

jelszavának az érvényesülése van megbénítva. A mezőgazdasági közigazgatás a kísérletek korszakát éli, a gazdasági beavatkozás politikája miniszterről-miniszterre változik. — Ügyszeret, idő és pénz kell hozzá, hogy a helyzet a maihoz képest jelentékenyen változzék.

Másik serkentő tényezője a több termelésnek az értékesítés szervezése, különösen a jó vámpolitika. Ez utóbbira nézve a miniszter kevés szóval csak annyit mondott, hogy a balkáni államok élőállat-behozatalát ez idő szerint nem tartja megengedhetőnek. Ezt a kijelentést a magyar gazdatársadalom csak úgy értelmezheti, hogy beláthatatlan idő ez, vagyis: soha! Mert emberi számítás valószínűsége szerint soha el nem következhetik az az idő, amikor magyar kormány, magyar parlament belemenjen a magyar mezőgazdaságra olyan veszedelem felidézésére, amit a balkáni élőállat-behozatal jelent. Maradjon ez az OMKE kongresszusok chimerájának és legyen ez tovább is az OMKE és a Magyar Gazdaszövetség megdönthetetlen programjának.

Ezek voltak jelentékenyebb eseményei a földművelésügyi tárca költségvetési vitájának, kívánatos, hogy ahhoz események fűződjenek.

Hazai Bécsben.

Bécs, május 13.

(Saját tudósítónktól.) Hazai Samu honvédelmi miniszter rövid tartózkodásra tegnap délután Bécsbe utazott.

Mindennemű szörme és ruháneműek megóvására, molykárók ellen csakis a valódi

Mirt-molyirtó

keveréket használjuk, mely a legbiztosabban ható szer még a molypeték ellen is; kellemes illatánál fogva szekrényekben is alkalmazható.

Ugyisint raktárban vannak és legolcsóbban kaphatók, Weinreich-féle molyalther, mof, Bagaria papír, szagtalan molyirtó gyökér, Tarmalit, Naphtalin, Terpetinszesz, Pacsuli és Kamphor.

Farkas István

Apolló drogeriájában

Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.
Telefon 13-02. Telefon 13-02.

A delegációk.

A tengerészeti budget.

Budapest, május 13.

A tegnapi élénkségnek nyoma sem volt a mai delegációban, amelynek tengerészeti albizottsága tartott ülést. Az ellenzék részéről mindössze ketten jelentek meg: Windischgrätz Lajos herceg és Chorin Ferenc.

Pontban tíz órakor nyitotta meg Dániel Ernő báró elnök az ülést, amely iránt a közös miniszteriumok részéről is megcsappant az érdeklődés. Krobotin lovag hadügyminiszter és Haus Antal tengerészeti parancsnok jött csak el szoitjével. A magyar kormány az ülés elején egészen képviselő nélkül volt. Csak valamivel 11 óra előtt jött meg Tisza István gróf miniszterelnök.

A tengerészeti költségvetés volt napirenden. A vitát Molnár Viktor előadó vezette be. Összehasonlította az előirányzatot az 1914. évi első félévi budget-vel és megállapította, hogy 410,000 koronával kevesebbet kér a tengerészeti vezetőség. Ebből azonban egyáltalán nem lehet következtetni arra, hogy a tengerészeti fegyverkezés és ezzel az állandóan haladó tendenciát mutató költségvetés nyugvóponton jut.

Haus Antal tengerészeti parancsnok azon való örömet fejezte ki beszéde elején, hogy a tengerészeti albizottság tagjai ugyanazok, akik legutóbb voltak. Reméli, hogy az albizottság megértő jóindulattal lesznek a tengerészeti vezetőség és a tengerészet iránt. Ezután okát adja annak, hogy miért kér a vezetőség három dreadnought helyett négyet.

Harkányi János kereskedelemügyi miniszter után, akihez a tengerészeti hitel feltárása iránt intéztek kérdést, Darvai Fülöp, majd Chorin Ferenc beszélt.

Harkányi János után Teleszky pénzügyminiszter beszélt. A hajók rendelésénél természetesen tartja, hogy addig a rendelés nem érvényes, míg az jóváhagyva nincs.

Ismét Harkányi báró szólalt fel, majd az elnök az ülést bezárta.

Délután 4 órakor folytatták az ülést. Nagyonbbszét a magyar ipar érdekének megvédése körül forgott a vita.

Chorin Ferenc a munkabért teszi szóvá. Gr. Tisza a munkabér beszámítását igéri. A kormány általában széleskörű rendszert akar ebben a kérdésben keresztül vinni.

Rövid vita után az ülés véget ért.

A mexikói háború.

Washington, május 13.

Wilson elnökkel folytatott hosszú tanácskozás után a kabinet tagjai kijelentették, hogy Wilson bizik benne, hogy a közvetítésnek eredménye lesz és hogy a további bonyodalmaktól Mexikó meg lesz kímélve.

Washington, május 13.

Daniels tengerészeti miniszter Badger tengernagytól táviratot kapott, mely közli hogy Tampicónál egész nap élénk harc folyt.

A város nagy napja.

A pártok értekezlete.

Ma, csütörtökön délután tartja rendes havi közgyűlését Nagyvárad város törvényhatósága.

A munkapárthoz tartozó városatyák tegnap délután értekezletet tartottak, amelyen a mai közgyűlésen tárgyalásra kerülő ügyeket beszélték meg.

A számtiszt állásokra nézve megállapodtak és pedig akként, hogy az I. oszt. számtiszt állásra Rozsly Istvánt, a II. oszt. számtiszt állásra Bauda Gézát és a III. oszt. számtiszt állásra Pogácsás Györgyöt jelölték s a párttagok ezekre adják szavazatukat.

Az állmsegély felosztási tervet a rendőrség fejlesztésére, elfogadták.

Az ipari szakiskola felépítésére nézve a polgármester bejelentette, hogy az iskolát és az ezzel kapcsolatos internátust egy helyre nem lehet a Nagypiac-téren felépíteni, mivel a kijelölt terület egy része már át lett adva a városi vasut pályaudvara részére. Így a szakiskolát a Nagypiac-téren, az Ullmann-ház vonalába építik, míg az internátus az áruraktár mögött nyer elhelyezést.

A gyermekórház költségvetését és zárszámadását elfogadták s megbízták dr Popovics Miklóst, miszerint tegyen indítványt olyan irányban, hogy dr Schiff Ernő igazgató-főorvosnak elismerést és köszönetet szavazzon a törvényhatóság.

A honvéd tüzérlaktanya kibővítésének kérdésénél Rimler Károly polgármester bejelentette azon örömdetes körülményt, hogy olyan megállapodást sikerült elérni, miszerint a befektetett tőke évi $7\frac{1}{4}$ — $7\frac{1}{2}\%$ -át megtéríti a kincstár a városnak.

A napirendre tűzött többi ügyekben elfogadta az értekezlet a tanács javaslatait.

*

A függetlenségi párt bizottsági tagjai szintén értekezletet tartottak a mai közgyűlés alkalmából.

A párt részéről öt interpellációt jelentettek be; és pedig dr Olasz Béla az iránt tesz kérdést, hogy miért nem hozta be a tanács a közgyűlésbe az iskolaszék tiltakozását, az ellen, hogy a községi iskolák IV. osztályához a miniszter vizsgálat vezető elnökökkel a segédtanfelügyelőket küldte ki.

Weisz Lajos a Hevesi-telep vízzel való ellátása, — Kiss Dávid az ujonnan szervezett polgármesterhelyettes és javadalmi tanácsosi állások hatásköre, — Balogh Döme a legelők és Pásztor Ede Budaházy Kálmán elmozdítása tárgyában interpellálnak.

A számtiszt választást nyílt kérdésnek mondotta ki a párt.

Az ipari szakiskola építésének kérdésénél Schvarcz Izidor szólal fel s indítványozza, hogy az építést azonnal kezdjék meg, a tüzoltó laktanya helyén.

A 3 millió kölcsön felvételéhez hozzájárulnak.

A honvégtüzérlaktanya kibővítésének kérdésénél Kelen Béla indítványozni fogja, hogy az Inceze-cég köteleztessék, miszerint a munkálatokat a helybeli iparosokkal készíttesse.

Dr Adorján Emil bejelentette, hogy fel fog szólalni Nagyvárad város kaszárnyapolitikájában.

Várady Zsigmond hagyatéka.

Várady Zsigmond országgyűlési képviselő a múlt év januárjában öngyilkos lett. Mintegy nyolcszáz ezer korona értékű vagyonát utolsó végrendeletével három egyenlő részben a nagyvárad református egyházra, a nagyvárad szabadkőműves páholyra és rokonaira hagyta. Feleségének évi hater ezer korona járadékot hagyományozott; édesanyjára pedig, aki másodsor Bódogh Zsigmond, debreceni bírósági végrehajtóhoz ment nőül, a vagyon holtig tartó hasznélvezetét hagyta.

Azonban alighogy kihirdették a végrendeletet, Bódogné egy másik végrendelet mutatott fel, amelynek értelmében őt a vagyonból tetemesebb rész illeti meg. Várady felesége pedig egy harmadik végrendeletet terjesztett a bíróság elé, amely szerint ura neki nagyobb összeget hagyományozott.

Bonyolult perek keletkeztek e végrendelet alapján, melyeknek mindegyike igazi volt ugyan, de korábbi keletű. Hogy a hosszadalmas és sok kellemetlen huza-vonával járó pereknek véget vessenek, Teleszky János pénzügyminiszter, aki az elhunyt unokatestvére és bizalmas barátja volt, kísérletet tett a békés megegyezésre. Az özvegy hajlandó is volt erre s kiegyezett a református egyházzal és a szabadkőműves páholylyal. A megegyezés értelmében az özvegy évjáradékát fölemelték tízezer koronára.

Várady édesanyja, Bódogné azonban tovább perelt. De ez a per is tárgyalánna vált, mert Bódogné időközben meghalt. Roth Zsigmond közjegyző végre létrehozta az egyezséget s átküldte az iratokat a budapesti VI. ker. járásbíróhoz. Már csupán az árvaszéki jóváhagyás hiányzott, midőn egyszerre újabb bonyodalom támadt: három új örökös jelentkezett három új végrendelettel.

Az első végrendeletet dr Teleszky Béla mutatta fel. A végrendelet 1909 júliusában Nagyváradon kelt. Ebben Teleszky Bélának és Ilonának, akik unokatestvérei voltak, tízezer koronát hagyományoz. Egy másik végrendelettel Teleszky Ilona jelentkezett. Ez 1907 augusztus 27-én kelt. E végrendeletben az elhunyt Teleszky Ilonának harmincezer koronát hagyományozott. Végül Urmánczy Jeromos mutatta fel az újabb sorozat harmadik végrendeletét. Ebben Várady huszezer koronát hagyományozott 1909 június havában Urmánczy két kiskorú fiának, Jánosnak és Jeromosnak.

Igy most már összesen hat végrendelet szerepel az ügyben, melyeknek valóságos kétségtelen. A dolog magyarázata pedig az, hogy Várady élete utolsó szakában jóformán minden félévben végrendeletet készített s mindig másképen. Ez okozza most a komplikációt. Most újra kezdődik az egész eljárás, mert dr Várady Gábor budapesti ügyvéd az utóbbi három végrendelet alapján a kereseteket már be is adta.

HOLLANDY, PAPP és VELITS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Füzesfa-telep 7. sz. Új vashídó mellett.

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb tüzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket raktáron tartunk.

Tervekkel és rajzokkal
kivánatra díjtalanul szolgálunk.

A gyermekórház jövője.

Mit vár a közönség a törvényhatóságtól.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága mai közgyűlésében tárgyalja a Sztaroveszky alapítványi gyermekórház költségvetését.

A törvényhatóság egész bizonyosan egyszerűen elfogadja az előterjesztést, akik azonban ismerik az általában tapasztalható kórházi viszonyokat, bizonyára esodálkoznak, hogy miként lehet olyan csekély évi kiadás mellett oly áldásos működést kifejteni, mint azt a nagyváradai gyermekórháznál látjuk.

Ezrekre megy azoknak a szegény beteg gyermekeknek a száma, akiknek az intézet visszaadja az egészségét s megmenti az életét. A dolog lényege az, hogy a gyermekórház ma teljesen a saját erejéből, tehát a város legkisebb megterhelése nélkül tartja fenn magát, dacára, hogy ezen gyógyintézetben az ápolási díj az egész ország kórházait is számba véve, a legkisebb.

Csak a beavatottak tudják, hogy ezen körülmény miben találja magyarázatát. Hogy ilyen szerény anyagi eszközök mellett is oly fényes eredményt ér el a gyermekórház, ez első sorban dr. Schiff Ernő igazgató-főorvos buzgó, önzetlen tevékenységének és fáradhatlan munkájának köszönhető, aki elismert tudását szenteli az intézet jóhírének gyarapítására. Továbbá lehetővé teszi a kiadások ily minimális összegben való megállapítását az ápoló apácák buzgósága, akik mindent házilag készítenek. Így pl. az összes fehérneműk és ágyneműkhez csak az anyagot kell beszerezni, az elkészítést maguk az ápoló nővérek végzik, azonkívül maguk termesztik az összes zöldség- és gyümölcsöt az intézet kertjében. Ez nagy összeget jelent egy kórház költségvetésében.

És ilyen körülmények között igazán megdöbbentő, hogy az intézmény hatalmas fejlődését anyagi okok gátolják. Pedig ha valahol, itt nem szabadna szűkkeblőnek lenni.

Végre is a gyermekórház fejlesztése közérdek, még pedig egyik legfontosabb közérdek, mert a zsenge gyermekek megmentése legközvetlenebbül érdekli úgy az országot, mint a várost. Minden felvételre jelentkező beteg gyermek, akit, bár sajnálattal, helyszüke miatt az igazgatónak a kórházi ápolástól el kell utasítania, egy-egy élő vád a szűkkeblőséggel szemben.

A belügyi kormány legutóbbi leirata már azon részében is kifogásolható, hogy jelenleg megtagadja az állami támogatást az új, modern és nagyszabású gyermekórház felépítéséhez, mert a hasonló intézmények létesítése és fentartása elsősorban és egészben állami kötelesség volna.

A leirat azon része pedig, hogy utját is akarja vágni egy nagyszabású gyermekór-

ház létesítésének, egyenesen érthetetlen és megdöbbentő.

Hogy van-e Nagyváradon szükség egy nagyszabású gyermekórházra, ezt nem a miniszteri bureaukban lehet megállapítani; az ilyen dolgot nem lehet városok szerint, séma után beosztani, mint pl. az italmérések számát. Ebben a kérdésben a gyakorlati tapasztalatok az irányadók; ezek pedig azt mutatják, hogy Nagyváradon szükség van egy modern, nagyszabású gyermekórházra, oly sok a felvételre jelentkező, akiket éppen a mai kórház szűkre szabott keretei miatt sajgó szívvel el kell utasítani. És ezek száma napról-napra növekszik, éppen az intézmény kitűnő hírnevének örvendetes terjedése folytán.

Ez a kérdés Nagyvárad városának igazán becsületbeli kérdése s a törvényhatóságra hárul a feladat, hogy felvilágosításával, a valóságnak megfelelő tények és a helyzet feltárásával más véleményre bírja a belügyi kormányt.

A város közönsége elvárja a törvényhatóságtól, hogy felemelje szavát s ezen kiváló, áldásos intézményünk kifejlesztését biztosítsa.

—ts.

Teszler Simon a bíróság előtt.

Csalárd bukásért a vádlottak padján.

A pénzügyi krízis egyik legnagyobb szenzációja volt *Teszler Simon* nagyváradai posztó nagykereskedő cég bukása. Még 1911. év november hó 8-án rendelte el ellene a nagyváradai kir. törvényszék a csődöt. Hatalmas, százazatokra menő vagyonbukás volt, amely érthető élénk feltűnést keltett, azóta *Teszler Simon* kiegyezett a hitelezőkkel.

A csődeljárás folyamán azután csalárd bukás büntetvények nyomtatékos gyanúja látszott fennforogni, megindult *Teszler Simon* ellen az eljárás, sőt le is tartóztatták Nagyvárad volt virilisét és *Teszler Simon* 1912. február 8-tól április 15-ig vizsgálati fogságban ült. Ekkor 20,000 korona kaució ellenében szabadlábra helyezték.

Tegnap kezdte az érdekes ügyet tárgyalni a nagyváradai kir. törvényszék büntető bírósága *Ember Géza* kir. táblabíró elnöke alatt. A vádat *Hunyady Ferenc* kir. ügyész képviseli, a védelmet dr. *Fráter Pál* ügyvéd látja el. Két vádlott van az ügyben: *Teszler Simon* és *Nádas Ignác*, aki a vád szerint szintén részt vett *Teszler* egyik manipulációjában.

A vád szerint *Teszler Simon*, amikor már fizetésképtelenségét tudta, raktárának nagy mennyiségű áruját 12000 koronáért egyik banknak elzálogosította. Augusztus 21-én *Nádas Ignác* nével a házára bérleti szerződést köt, és ez az ügylet koholt volt. Sógorának, *Schosslagernek* ugyanezért fizetésképtelensége tudatában 60,000 koronás

jelzálogi bekebelezést enged. A pénztárkönyvben hamis bejegyzés volt. Kétségtelen, hogy a hitelezők megkárosítását akarta ezzel elérni.

Teszler Simon tagadja a terhére rótt bűncselekményeket. Hangsúlyozza és vitatja, hogy akkor még nem volt fizetésképtelen, amikor a vádbatett cselekmények, kölcsönfelvétel, elzálogosítás történtek.

Tegnap elhangzott a vádbeszéd. Ma következik a védőbeszéd és délelőttre meglesz az ítélet is.

A üzletek réme.

Betörőbanda garázdálkodik a déli órákban.

Ugy látszik, hogy az éjszaka nem alkalmas többé betörések elkövetésére. Minden habozás nélkül el lehet mondani, hogy sokat javultak az éjszakai közbiztonsági állapotok.

Nem kell elhallgatni itt azt, hogy okos dolog volt az új esavargótörvény, de azt sem, hogy a rendőrség mult évi rendszeresített éjjeli razziái alaposan ráijesztettek a mi házi betörőbandáink ismeretlen tagjaira.

Mert egészen bizonyos, hogy a rendőrség barátságos, házi betörőbandával áll harcban. Mindig megbosszantják ezek a semmiházi a mi derék rendőrségünket. Elhítetik vele, hogy komoly, jól szervezett, idegen vagy átutazó betörőbanda garázdálkodott a városban. Mindenki rettentő bűnszövevényekre gondol! S a végén kiderül, hogy — nem derült ki semmi.

Egymásután harmadszor történik betörés fényes nappal. Mindig valamely üzlet kasszája az áldozat. Nem lehet elhinni azt a vakmerő és gunyos föltevést, hogy a betörők dirrekte cicáznak a rendőrséggel, azért dolgoznak fényes nappal. Egyáltalán nem áll meg az a feltevés sem, hogy Vén János bosszuálló szelleme kísért a déli betörések esetében. Végzetesen egyszerű a dolog és lényegében oda konkludál, hogy el kell fogni a betörő bandát.

Na dehát az nem megy olyan könnyen. A betörők biztosan jobban ismerik a terep, családi- és vagyonviszonyokat, mint a detektívek. Bizonyára nekik is van egy betörőkutyájuk, amelyik leszereli a Zenta ambícióit. Így aztán türelmesen várjuk meg azt időt, amikor a fényes nappal dolgozó betörőket el lehet fogni.

A nagyváradai rendőrség igazán a legnagyobb igyekezettel dolgozik a betörők ellen, de erre még a legöregebb rendőrtisztek sem voltak elkészülve, hogy betörőbanda alakuljon kimondottan déli működésre. A ravasz alakulással szemben mindaddig tehetetlenül állt a rendőrség, de remélhetőleg nem sokáig fognak már garázdálkodni a vakmerő betörők.

TELEFON 10-70.

LIFT.

TELEFON 10-70.

MODERN FOTOGRAFIA D A J K O V I T S
S P E C I A L I S T Á J A Nagyvárad. Sas-palota.

Tegnap ismét történt egy betörés a déli órákban. Mig az üzleti személyzet ebédelni volt, azalatt ismeretlen tettesek bevágták *Kandel* Lajos rövidáru kereskedő üzletének udvari ablakait és behatoltak az üzletbe. Feltörték a kasszafiókot és elvittek 230 koronát.

Megpróbálták feltörni a *Wertheim* szekrényt is, de ez nem sikerült. Éppen így nem sikerült nekik feltörni a *Wertheim*et a *Singer* varrógépraktár helyiségében, előbb pedig a *Klein Vilmos* és társa cégnél. Nem nehéz kitalálni, hogy tapasztalatlan, fiatalok betörőbanda dolgozott itt is, ott is.

A rendőrség legügyesebb detektívjeit bízták meg a betörőbanda leleplezésével. A kinyomozásban fontos szerep vár a Zentára.

Renoválják a Kálváriát.

A száz éves műemlék kiváló gondozásban fog részesülni.

*

A Kálvária! . . . Nagyvárad különleges életében, örökké zajos, kufár háztengere fölött egy piros kupola. Ott a *Kálvária*, mondják a benszülöttek, ha mutogatják az idegennek a város nevezetességeit. Ott áll a hegyen a piros kupola, ennyit lehet látni belőle a város utcáiról; csapdossák az idő hullámai, a hegy lábánál zajlik az élet, a megkergült emberek néha-néha felakarják borítani a régi becsületes rendet, nekifeszítik vállukat a templomoknak és oda fent a hegy tetején néma mosollyal áll a vén, piros kupolájú Kálvária s nyugodtan tekint a sikertelen, hiábavaló küzdelemre.

Majdnem száz éve immár, hogy egy nagyszívű főpap, *Lajcsák* Ferenc váradi püspök ide emelte a modern, hangos Várad fölé ezt a csendes templomot. Ide suhan minden igaz, elmélyedő ember gondolata, mikor megpróbáltatások előtt áll. A szimbólum és az a nagyszerű, világrázó esemény, mely a Kálvária mögött szunnyad, nem vesztette el ma sem csodálatos sugárzó erejét. Erdekes, hogy a modern romlott kor emberei hogyan akarják — lehet, hogy öntudatlanul — kikapcsolni, véglegesen elszakítani a város életétől ezt a mélységesen fájdalmas szimbólumot.

Amint az ember fölfelé kapaszkodik a váradi hegyekre a Kálvária temploma felé, észreveszi, hogy az utcától kezdve a szőlők közt vezető út évtizedről-évtizedre jobban és jobban szűkül, keskenyedik. Az eleven kerítést mind kijebb és kijebb tolják a mohó emberek, akik éhesek a földre. Meg akarják fojtani ezt az utat, azt hiszik a balgák, hogy el lehet szakítani ezt a várost a Kálváriától.

Ez a hosszú, keskeny ösvény — mert már nem is út és nem is utca — végig van tüzelve az Üdvözítő tragédiájának megrázó képeivel. A stációk! . . . Fáradt, nyugtalan és viaskodó lelkek számára édes ez a ka-

vicsos, keveset taposott ösvény. Beteg lelküket jó sorsuk ha elviszi a stációk elé, illatosan, boldogan fognak lefelé sietni.

Már régebben felmerült az az aggodalom, hogy az idő viszontagságainak kétszeresen kitett stációk és a templom némi javításra, erősítésre szorul. Ezelőtt négy évvel kiküldtek egy bizottságot, az el is készítette a költségvetést s azóta maradt minden a régiiben.

Azok a kegyeletes érzések, melyek a katolikus egyház híveit a Kálváriához fűzik, nem engedték nyugodni *Imrik* S. Zoltán olasz esperes-plébánost, akinek körzetébe tartozik a Kálvária is. Állandóan buzgólkodott, hogy a renováltatásra megfelelő alap találtassék. Ennek az éber és nemes akciónak sikeres eredménye lett, amennyiben most már aktuálissá lett a renoválás.

Szemle a Kálvárián.

A lényegben való megegyezés után *Imrik* S. Zoltán esp. plébános már hozzákezdett a terv megvalósításához annyiban, hogy a költségvetés összeállításához szükséges tájékozódást megszerezte az illetékes személyekkel.

Ugyanis *Bardon* Ferenc püspökségi építész és *Oszágh* Antal orgonakészítő társaságában szemlét tartottak a Kálvárián, hogy mit, hogyan és milyen formában, mennyi költséggel lehet megjavítani. Erről a jövő héten tesz jelentést és előterjesztést *Bardon* Ferenc.

Azonban annyit itt megjegyezhetünk, hogy bent a városban sokkal többet szenvedtek a stációk az emberek durvaságától, mint a hegyen. Az első stáció körül olyan botrányos köztisztasági állapotok vannak, hogy váradi embernek szégyelnie kell magát a mérnöki hivatal és a rendőrség hanyagsága miatt.

Hol a rendőrség!

Garázdálkodnak a kutyák a városban.

Nagyváradon azért van szabályrendelet, hogy a rendőrségnek legyen mit be nem tartani és tartatni. A rendőrök azt biztosan tudják, hogy a szivárványnak hány színe van, de azt nem tudják, hogy aki kutyát póráz vagy szájkosár nélkül vezet, azt fel kell jelenteni.

Tegnap estefelé a korzón heves jelenet játszódott le egy idős uri ember és egy fiatalember között, aki kutyáját póráz és szájkosár nélkül sétáltatta. A kutya folyton elmaradt gazdájától, a sétáló közönség lába alatt csetlett botlott. Mostanában de meg a múlt évben is annyi életveszélyes kutyamárás történt, hogy minden ember óvatosan húzódik a kutyától. Soha sem lehet tudni, hogy mikor vész meg az állat és ha elkezd dühöngeni, mondjuk a korzón, akkor tessék elképzelni, hogy hány embert marhat meg a legrövidebb idő alatt is.

Érthető és indokolt volt tehát a sétáló ösz embernek az az eljárása, hogy esernyő-

jével lekergette a kutyát a járdáról. De még csak rá sem ütött.

Erre előállt a kutya gazdája és rászólt az idős urra, hogy ne verekedjék. Sőt aztán neki állt feljebb. Lármat csapott. Viselkedése annyira kihívó volt, hogy az idős ur rendőrért kiáltott. A rendőr elő is jött nagy immel ámmal s még igazoltatni sem akarta a kutya gazdáját. Hát mire tanítja *Egely* Alajos alkapitány ur az embereit? . . .

Az idős uri ember erélyes fellépésére aztán felírta az illető nevét, aki ellen a tömeg már fenyegető álláspontot foglalt. Remélhetőleg ugy a főkapitány ur, mint *Mezey* Gyula rendőrbíró gondoskodni fognak a szabályrendeletek betartásáról.

A kutya gazdája ellen megindult a kihágási eljárás utcai botrány okozás miatt és azért, hogy kutyáját póráz és szájkosár nélkül vitte az utcára.

Miért nem jelentik fel minden ilyen kutya gazdáját a rendőrposztok?

Hiszen ez a rendőröknek kötelességük! Sajnos, hogy többet foglalkoztatják őket a rendőriskolában a szivárvány hét színével, mint az elemi kötelességgel.

Amit a szalacsi cselédlányok beszélnek.

Mit mondanak?

Mintha azt a történetet hallanók arról a bizonyos nagyságos urról, akinek a cselédje beszaladt jelenteni, hogy: lehet tálalni, mert a sarkon füttyöl a nagyságos ur. Ilyen esetet akarunk elmondani. Az eset azonban sokkal meglepőbb, mert a cikkünkben szereplő nagyságos ur talán épen az ön fillérjeinek egy részéből nagyságos ur. De különben bizzuk az egész dolgot a szalacsi cselédlányokra, akik nagyon hűségesen fognak beszámolni az esetről.

Vasárnap délután van és a konyhában három leány, három szalacsi cseléd várja a negyedik cselédet, aki még toalettet csinál és így nem kezdheti meg a szokásos vasárnapi korzózást. Addig míg elkészül a toalett beszélgetnek:

— Én tizenötödikén ott hagyom a gazdámot. Már fel is mondtam.

— Osztan már miért? Tán nem ad enni?

— Dehogyan nem ad! Annyit ehetek amennyi csak belémfér. Inni meg annyit, hogy a lefinomabb borokban akár meg is fürödhetek.

— Hát akkor miért hagyod ott őket?

— Nem szeretem őket.

— Akkor minek mentél oda. Tudtad már akkor, hogy zsidó helyre mégy!

— Nem is az a baj, hogy zsidó. Hiszen a *Julesa* is zsidónál lakik.

— Akkor meg beszélj már.

— Jól van no. Ha akarjátok tudni, megmondom.

Kováts Kálmán

mű-asztalos

Nagyvárad, Vámház-utca 33. (Gázgyárral szemben.)

Készít: egyszerű és mű-buto-rokat, teljes lakásberendezés, valamint mindennemű asztalos munkákat. Állandó raktár bel- és külföldi száraz anyagokból. Telefon 99. sz.

Na!

— Hát három gyermek van. Egyik kisebb, mint a másik. Aztán mindig velük kell lenni, mert a naccsága örökös vendégségben van, soha sincs otthon. A naccságos ur megint nincs otthon egész nap. Este, mikor hazajönnek, a naccságos ur megvacsorál, aztán mennek a moziba, onnan meg a kávéházba.

Ezzel betették a eselédzsoba ajtaját és nem tudtam tovább hallgatni a beszélgetést. Magamban szidni kezdtem a mai eselédeket, sajnálkozva gondoltam arra a szegény családfőre, aki egész nap a kenyér után lótfut, ki tudja micsoda tételözönt könyvel el valamelyik gyárban, vagy takarékpénztárban. Vasárnap délután volt, az időm megengedte, utána jártam, hogy ki lehet az a nagyságos ur, aki eselédválságba jutott a mozi miatt.

— Oh! Hogy tévedtem! Az a nagyságos ur tényleg zsidó volt, de a foglalkozása — közönséges koldus, aki naponként kilincesel, pár fillérért bekopogtat az ön, az én és mindenki házába. Elfogott a düh, annál is inkább, mert a zsidó koldus hetenként kétszer is meglátogatott. Alig dühöngtem ki magam, kedden a délutáni órákban bekopogtatott a koldus. Mielőtt azonban még elmondhatta volna a rendes mondókáját, hivatkozhatott volna a városi engedélyre, mely a koldulásra jogosítja, én elibe állottam.

— Nézze barátom! Maga mer koldulni tőlem? Maga, akinek a felesége zsurokat ad, maga, aki az étkezésnél finom borokat iszik? Maga, aki eselédet tart, hogy a felesége megkímélje magát a dologtól? Maga koldul, aki moziba jár, aztán meg kávéházba? Hiszen maga jobb módban él, mint én! Én jogosabban koldulhatok magától. Nekem nem telik kávéházra, meg zsorra.

A koldus erre a nem várt meglepetésre előbb elhalványult, aztán elvörösödött, majd sarkon fordult és elindult az ajtó felé. Ott mondott valamit.

— Egy udvarral kevesebb. Bolond ember. Egyszerűen új ház után nézek.

És ezel tovább kihűsült az esteli mozi-jegyre valóért, még pedig hatósági engedéllyel.

A nagybeteg Kossuth. Kossuth Ferencnek már tíz nap óta nem volt olyan jó éjszakája, mint a mai. Tegnap kora estétől egészen hajnalig néhány megszakítással aludt s fájdalom sem kínozza. Ma hajnalban teával föleresztett tejet ivott, reggel nyolc órakor pedig néhány kanál erős húslevest. Az éjszakai nyugalom és a kevés táplálkozás némileg tokozta a beteg erejét és ennek következtében közérzése is jobbra fordult.

„The Roosevelt Schoe“
amerikai cipők
12.50 és 16.50 kizárólag

Reichard Dezső
cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

..FIREK..

* Szent Bonifác. A keresztényhit egyik vértanujának Szent Bonifácnak emléknappja van ma, Bonifác Diokletian császár uralkodása alatt szenvedett vértanaságot Tarsusban, hol akkor a keresztények ellen véres üldözés folyt. A szent vértanunak tetemeit a XVIII. század derekán találták meg, Rómában Callixtus katakombájában s 1747-ben hozták Nagyváradra. Forgách Pál, Váradnak akkoron új püspöke Rómába ment s ő kérte el a pápától Bonifác vértanu holttestét s azt haza hozta magával, hogy majd a tervezett új székesegyháznak hírneves ereklyéje legyen. Ideiglenesen pedig az akkori székesegyházban, a mai Szent László újvárosi plébánia templomban helyezték el az ereklyét s ott is maradt a mai napig. A szent vértanu teteme ma is olyan állapotban van a Bonifác-oltár szarkofágjában, mint aminőben megtalálták. Mellette van az a kis edény is, melyben a vértanu vérért őrizték. Szent Bonifác vértanasága emlékünnepe ma, csütörtökön reggel 9 órakor nagymise lesz a vértanu holtteste fölött. Az oltár koporsója, melyben a vértanu teteme nyugszik, ki van bontva s egy hétig így marad, az ájtatos hívek tiszteletének kitéve.

* Bérnálás Margitán. Gróf Széchényi Miklós megyéspüspök vasárnap délelőtt Margitán fog bérnálni. A margitaiak fényes fogadtatásban fogják részesíteni a főpapot. A megyéspüspök délelőtt fél 9 órakor érkezik automobilon Margitára, ahol a plebániák lak előtt felállított díszkapunál lesz az ünnepélyes fogadtatás. Erre kivonul a margitai polgári hatóság vezetőivel élén a közönség. A fogadtatás után a templomba megy a főpásztor és feladja a bérnálás szentségét. A bérnalandók száma meghaladja a négyszázat. A szentség kiosztása után a mölki apátság kastélyába vonul a püspök és ott fogadja az egyházi és polgári küldöttségek tisztelgését. Délben Brösztel Lajos plebános vendégszerető házában ebéd lesz a főpásztor tiszteletére. Hétfőn Szentjobbra megy át a püspök, ahol szintén bérnálni fog.

* A Kath. Népszövetség csoportvezetői közül azok, akik a május 17-iki mulatságra a meghívókat és jegyeket még át nem vették, átvehetik bármely napon a Népszövetségi Otthonban. Ugyanott meghívókat kaphat, aki tévedésből nem kapott volna, jegyeket is lehet előre váltani a meghívó felmutatása mellett.

* Rendőr-kutyaverseny. Az Erdélyrészi Allattenyésztő és Allatvédő Egyesület május 31-én és június 1-én országos eb- és galambkiállítást rendez Marosvásárhelyen. A kiállítás keretében tartja meg az egyesület a rendőr-kutyaversenyt. Résztvesz a versenyben Jurisch iserlohni (Németország) rendőrbiztos is „Lux“ nevű kutyájával. „Lux“ rendőrkutya produkálta magát már József kir. herceg előtt is nagyon érdekes produkciókkal. A kiállításon baromfi-, házi-nyúl és méhészeti bemutató is lesz és műkotorékverseny rókára és borzra. A kiállításon résztvesznek Magyarországon hasonló egyesületei is. Pályadíjul értékes arany, ezüst és bronzdíjak vannak kitűzve. Felvilágosítást ad az egyesület titkári hivatala Marosvásárhelyen.

* Podhráczky-alapítvány. Miskolczy Ferenc dr, főispán, tegnap terjesztette be az alispáni hivatalhoz az „özv. Podhráczky Kálmáné alapítvány“-ról szóló alapító levelet törvényhatósági jóváhagyás végett. Az alapítványt özv. Podhráczky emlékére azért létesítették a szalontaiak, mert az említett urinő az ottani Vöröskereszt-kórház felvirágoztatása körül igen nagy tevékenységet fejtett ki. Az alapítvány kamataiból szegénysorsu polgári iskolai leányokat fognak segélyezni.

* Adomány a menzának. A Bihoreána Takarékpénztár részvénytársaság 30 koronát adományozott a Mensa Academica javára. A kegyes adományért ezuton is hála-köszönetet mond a dékáni hivatal.

* Beteg a tenorista. A Szigligeti színház közkedvelt tenoristája, Medgyaszai Jenő napok óta beteg. A tenorista a múlt héten gyulladt torokkal énekelte végig Hoffmann meséit s már akkor erősen veszélyeztette hangját. Az előadás után léghuzatba állt s nagyfokú fülgyulladásra kapott. Most fájó torokkal és füllel jár, nem léphet föl s orvosa a legnagyobb jóakarattal kezeli, nehogy a tenorista betegsége miatt a műsor különösebb zavarokat szenvedjen.

* A néppárt egyházpolitikai követelése. A Magyar Kurir jelenti: Az egyik németnyelvű lap ma reggeli száma arról ad hírt, hogy az országgyűlési néppárt revízió alá veszi egyházpolitikai követeléseit. A Magyar Kurirt illetékes helyen felhatalmazták annak kijelentésére, hogy ez a hír tévedésen alapul.

* A Kath. Sajtóegyesület május 14-én, csütörtökön délután 6 órakor tartja a Szent István Társulat dísztermében VI. tisztújító közgyűlését. Prohászka Ottokár dr székesfehérvári megyéspüspök elnöki megnyitója után a zárszámadásokat, a felügyelőbizottság jelentését terjesztik elő, majd a felmentvény megadása után Gerely József főtitkár jelentést tesz a lefolyt év munkásságáról. A jövő évi költségvetés megállapítása után megejtik a szükséges választásokat, végül indítványokat tárgyalnak a közgyűlésen.

* Előadás a váltótörvényről. A nagyváradi ügyvédi kör, és nagyváradi ügyvédszövetség ma délután 6 órakor az ügyvédi kamara dísztermében törvényismertető előadást tart, melyen dr Kaufmann Gyula ügyvéd fogja a váltótörvényt folytatólag ismertetni.

* A kamara értesítése. A kereskedelemügyi magyar kir. miniszteriumnak 33474-VI. C.-1914. számu leirata folytán, van szerencsénk az érdekeltek tudomására adni, hogy az 1915. évi tűzészeti anyagszükségletek szállítására vonatkozó hirdetmény a „Budapesti Közlöny“ folyó évi május hó 11-iki számában megjelent. Nagyvárad, 1914. május hó 13-án. A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara: Dr Moskovits József, elnök. Dr Sarkadi Lajos, titkár.

* Trachomás ujoncok. Szegedről jelentik: Most fejezték be Szegeden a sorozást. Az egész országban most folyó sorozások eredménye között a legjobb a szegedi eredmény. Ennél csak a debreceni jobb, ahol 60 százaléka vált a katonai szolgálatra alkalmassá. A szegedi állításkötelesek közül összesen 511 ujoncot vettek fel, ezek közül 48 százalék az első korosztályból, 19 százalék a második és 32 százalék a harmadik korosztályból került ki. Az 511 alkalmas között 34 trachomás van. Ezeknek már júli 1-én be kell vonulniuk, mert kórházban helyezik el őket.

* **Egy millió korona egy kaszáért.** Marburgból táviratozzák: Dr Mrawlag itteni ügyvéd nemrégiben egy bécsi gyárosnál tanuja volt egy alkudozásnak, mikor egy feltaláló megvételre ajánlotta az illető gyárosnak egy új kasza találmányát. Mivel azonban drágán kínálta, a bécsi gyáros nem mutatott hajlandóságot a vásárra, ellenben a marburgi ügyvéd, a ki érdeklődött a találmány iránt, egy itteni gépgyárossal szövetkezve megvásárolta az újfajta kaszát egy millió koronáért, a melyből 700,000 koronát nyomban kifizettek a feltalálónak, a hátralévő összegért pedig az alakuló társaság részvényeket fog adni. A találmány a kaszagyártást egészen át fogja alakítani.

* **A mammoth ősenek csontváza Sopronban.** Egy soproni homokbányában a mammoth ősenek, a harmadkorbeli Dinotherium Giganteumna csontjaira akadtak. Először csak állkapcsait, hatalmas fogait és agyaráit találták meg. A későbbi kutatás során, mint nekünk most jelentik, megtalálták hátulsó lábainak csontjait, valószínűleg oszlopokat és valószínűleg napfényre kerül az egész csontváz. A lelet iránt érdeklődött a Nemzeti Múzeum igazgatósága is, a mely megkereste a soproni régészeti egyesületet, hogy nem volna-e hajlandó a Nemzeti Múzeumnak átengedni a leletet. A kívánság fölött a társulat a napokban dönt.

* **Ügyvédek a katonai bíróságnál.** Most jelent meg a honvédelmi miniszternek egy átirata, amelyben felszólítja a budapesti ügyvédi kamarát, hogy állítsa össze a tartalékos tiszti ügyvédek névsorát, akik alkalmasak arra, hogy a katonai bíróságok előtt mint védők működjenek. A miniszter majd a névsorból kiválogatja azokat az ügyvédeket, akik katonai védői gyakorlatot folytathatnak. Az átiratból ugylátszik, hogy a katonai bíróságnál védőként csak olyan ügyvédek szerepelhetnek, kik tartalékos tisztek, vagy azok voltak.

* **Új műsor a Vigadó-mozgó varietében.** Csütörtökön és pénteken teljesen új műsora lesz a Vigadó-mozgó varieté előadásainak. A szerződött kabaré-művészek, Sziklay Benő táncos-komikus, Zsám-béky Nusi kabaré-előadó és Zalai Lipi humorista eddig még nem ismert számokkal lépnek fel Nagyszerű mozgógépjátszó is érkeztek. Itt van a legújabb Pathé hirdető és a mozi-riport. Szombaton lép fel először Szász Ilona, az ünnepelt kabaré diva.

* **Hamis eskü 80 koronáért.** Szegedről jelentik: Petri István hódmezővásárhelyi cipésmester sommás pert indított Kincses János földmives ellen 80 korona földközvetítési díj iránt. A járásbíróság előtt meg is esküdött arra, hogy ennyi jár neki. Később kiderült, hogy a közvetítés díját 20 koronában állapították meg, mire Petri ellen indult meg az eljárás. A szegedi törvényszék kedden hamis tanúzás büntetéseért 4 hónapi fogsárra ítélte a cipésmestert.

* **Ifjúsági előadás az állami iskolában.** Bakó Etelka állami tanítónő érdekes újítást honosít meg az elemi iskolában. Tervebe vette, hogy időszakonként ifjúsági gyermek előadásokat rendez, amelyek mellett, hogy a növendékekre rendkívül képző hatással vannak, még egy hasznos szolgáltatást is tesznek, nevezetesen közelebb hozzák az iskolát a szülei házhoz. Az első ilyen előadás május 24-én lesz a vitéz-utcai állami iskolában 20 filléres belépődíj mellett, melyet egész összegében az építendő Tanítók Háza javára ajánlott föl a rendező tanítónő. Az előadás műsora következő: 1. Monolog. Előadja: Poyvár Szabolcs. 2. Nőegylet. Tré-

fás színjáték. Előadják az V—VI. osztály növendékei. 3. Kuplé. Előadja: Böszörményi Erzsike. 4. Ének és tánc. Előadja 6 növendék. 5. Vakáció előtt, színjáték. Előadják a VI. oszt. növendékei. 6. Monolog. Előadja: Csapó Irén. 7. Magyar dalok. Éneklő egy jelmezes kis magyar. 8. Tánc. Lejti két növendék. Az előadás délután 4 órakor kezdődik s a szülők és tanítók körében már is sokat beszélnek róla.

x **Petőfi-utca végén** a Törköly-mérő-ut 114. sz. alatt két egyszobás lakrész május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál, Kossuth-utca 6.

x **A kereskedelmi és iparkamara székházában** egy garçon lakás,

a folyó évi augusztus hó 1-ére kiadó. Nagy-Várud, 1914. május hó 1. A kamara elnöksége.

x A legújabb **párisi kalap-újdonságok** egyedül KOHN HELEN kalapüzletében kaphatók. Nagy Sándor-utca (Weiszlovich-ház), ahol nagy választék áll a hölgyközönség rendelkezésére a legizlésebb és a legújabb divatu kalapokban igen olcsó árakban. A Szigligeti-színház művésznőinek kalapszállítója. Atalakításokat modellek után vállal.

* **Eladó házak.** Sal Ferenc-utca 13. szám alatti ház, 6350 négyzetméter telek, mely a Páris-patak beboltozása folytán nagy utcai frontot nyer és így nagy haszonnal kecsesítő biztos jövővel bír, 7 lakással, nagy kert és gyümölcsös, továbbá Ritoók Zsigmond-utca 21. szám alatti két ház, jutányos árak és kedvező fizetési feltételek mellett, szabad kézből eladók. Biharmegyei Takarékpénztár.

x **Fehér és fekete bőr női félcipők** 3 kor. szarvasbőr barna és fekete finom parti női félcipők 5 korona, női chevron a neikai félcipő 7 korona, féli chevron a neikai cipő 10 korona, ugyanaz feben 9 korona; sandálok 20—25 ig 2 korona, 26—28 ig 2.60 korona, 29—34-ig 3.20 korona, 35—43-ig 4 korona. Férfi és fiu szandakalapok, fehérnők, uridivat cikkek legelőbb bevásárlási forrása Fekete Jenőnél Sze a János-utca, Kispipa mellett.

x **Kossuth-utca 2. sz. házban** a volt Sziehta, valamint Tóth Zsigmond-féle üzlethelyiségek azonnal kiadók. — Ugyanott az emeleten egy kétszobás udvari lakás hozzátartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x **A zenekedvelő közönség** szives figyelmét felhívjuk, Hamza Jenő primás újonnan szervezett 12 tagú bandájára, mely esténként a Fekete Sas kávéházban a szebbnél szebb nótákkal szórakoztatja a közönséget. Prágai különlegességekből összeállított nagy színházi vacsora K 1-20, kicsi 80 fillér.

x **A tavasz örömeit teljesen kiaknázhathatja** akkor ha önézetét nem fogja az a tudat nyugtalanítani, hogy arcára az enyhe tavaszi szellő kihozta a szeplőt, májfoltot. Könnyen menekülhet ettől, ha biztos hatású szerrel védekezik ellene. Ezen szert a „Hóvirág crémbe” feltétlenül megtalálja. Egyszeri használat után már mutatkozik hatása. Az „Ujvárosi drogueriában”, 80 fillérért kapható a Szent-László-téren.

x **Kiadó lakások.** Szőlős-utca 12. szám alatt két szobás lakás a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. — Csí-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Hattyu-utca 35. sz. alatt egy szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár r.-t-nál, Kossuth-utca 16 szám.

x **Zenekedvelők figyelmébe.** Tisztelettel értesitem a zenekedvelő közönséget arról, hogy a legújabb felvételű újdonságaimmal megérkeztem. Columbia, Diadal felvételei, gramfonok olcsó árban, továbbá gramfon és az összes hangszerek javítását is elvállalom. SIMON GYULA Rákóczi-ut 22.

* **Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

A legszebb kézimunkák

Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

Fogak és fogsorok úgy kacsukba mint aranyba foglaltva szájpadlás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

vizsgázott fogtechnikus.

N.-Varad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

SZÍNHÁZ

...
Heti műsor.

Csütörtök délután: Klasszikus előadás. (Ifjúsági előadás): este: Ezredes.

Péntek: Tündérlaki lányok.

Szombat: Drótos tót.

Vasárnap délután: Mandarin; este: Léni-néni. (Bemutató előadás.)

Bihari Ákos klasszikus előadása. Bihari Ákos, a jeles művész, a ma délután 3 órakor kezdődő ifjúsági előadás keretében lép fel ebben az idényben utóljára és erre az alkalomra egy valóban klasszikus műsort állított egybe, amely a maga egészében tökéletesen megfelel az ifjúság szórakoztatva oktatás ideális céljának és hogy ez alábbi részletes műsor Bihari Ákosban mily interpretálóra talál, arra garanciát nyújtanak ennek a kiváló művésznek páratlan kvalitásai, amelyek sokoldalúsága teljes mértékben megnyilatkozik a műsora minden egyes számában. A ma délutáni ifjúsági előadás programja a következő: 1. Faust első felvonása. 2. Petőfi és a szülői ház. 3. Antónius nagy beszéde. 4. Huszár a teknőben. (Mikszáth Kálmántól.) 5. Vörösmarthy, Arany és Petőfi versei. 6. Részlet a Cyránóból. 7. Jehova. (Kiss Józseftől.)

Léni néni. A Léni néni e hét vasárnapján kerül bemutatásra Nagyváradon, ahol a szintársulat operette együttese nagy buzgalommal készül az előadásra. A darab jelentősebb szerepeit Leővey, Szentgyörgyi Márta, Polgár Mariska, Görög Olga, Tompa Béla, Szalma Sándor, Szarvassy, Gróf és Varsa játsszák.

IRODALOM

A Kisfaludy-Társaság Nemzeti Könyvtára, mely most jelenik meg a Franklin-Társulat kiadásában, a legnagyobb arányú vállalat, melyre a Kisfaludy-Társaság fennállása óta vállalkozott s egyáltalán irodalmunk legnagyobb vállalata, magában foglalja az egész értékes magyar irodalmat, a magyar irodalom minden korának és minden ágának azokat a műveit, melyeknek esztétikai értéke vagy irodalomtörténeti jelentősége van. A szövegek pontos, kritikai kiadásai, a mai tudomány színvonalán álló bevezetések és jegyzetek megadják tudományos értékét, tartalma pedig az egész nemzetre szóló fontosságát. Az egyes köteteket kiváló irodalomtörténetirők adják ki; arcképek kéziratok, eredeti kiadások hasonmásai hozzák az egyes írókat az olvasóhoz közelebb.

A 180—200 kötetre tervezett vállalatot 6—9 kötetes sorozatokban bocsátja ki a Franklin-Társulat és sorozatonként lesz kapható. Évenként egy-egy sorozat jelenik meg. Egy-egy hat kötetes sorozat ára füzve 30 K. Kilenc kötetes sorozatá füzve 45 K.

A sorozatok az egyes kötetek megjelenésének sorrendjében lesznek összeállítva.

A köteteken levő római számok az egyes kötetek kronológiai sorrendjét jelentik, ahogy a kész műben egymásra fognak következni. Egy-egy római szám alá a legtöbb műnél több kötet is esik, ezek arab számokkal vannak jelölve.

Az első sorozat — hat kötet ára — füzve 30 korona; tartalma a következő:

IX. *Magyar drámai emlékek* a középkortól Bessenyeiig. XVI—XVIII. sz.) Kiadja Alszegey Zsolt.

XIV. I. *Zrínyi* Miklós művei. 1. kötet. Összes költői művei. Kiadja Négyesy László.

XXIII. I. *Deákos költők*. 1. kötet. Rájnics, Baróti, Szabó, Rávai válogatott versei. Függelékül: Mutatványok az első kísérletezők munkáiból. Kiadja Császár Elemér.

XLIII. I. *Bajza* József művei. 1. kötet. Összes költeményei, egy novellája, legfontosabb kritikai és polemiai pályája első feléből. Kiadja Szücsi József.

LVIII. *Tompa* Mihály művei. 1. kötet. Összes költeményei közül az 1847-ig írtak. Kiadja Kéki Lajos.

LXXXII. *Szigeti* József drámái. Öt legjellemzőbb, legértékesebb drámája. Kiadja Bayer József.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

Ma befejezik a tanukihallgatásokat a Tikász-perben.

Nagy érdeklődés mellett folyik a Tikász-per tárgyalása. A tárgyalóterem előtt rendőrök állanak, akik nem engedik már be a közönséget a zsufolásig telt terembe. A tegnapi tárgyalás legérdekesebb mozzanata Rádl Ödön ügyvéd kihallgatása volt, aki ez ügyben még mint *Vitalis* Lajos védője szerepelt. Előadta, hogy a fegyverszakértők kihallgatása alkalmával a vizsgálóbíró előtt, mikor ő és a szakértők jelen voltak, ifjú Tikász Sándor kijelentette, mielőtt felkísérték a kihallgatásra, hogy nem ő tettes, visszavonja beismerő vallomását. Mikor még védővel nem is beszélhetett a vádlott.

Id. *Tikász* Mihály leányát, *Tikász* Esztert hallgatja ki a bíróság. Id. *Tikász* Mihály tudvalevőleg a vizsgálat ideje alatt, a múlt évben felakasztotta magát. Előadta, hogy az öreggel jóviszonyban voltak.

— A gyilkosság estéjén hol volt Tikász Mihály, sehol se találták?

— Az édesanyám házában volt.

— Tudja-e, hogy *Tikász* Mihály azt mondta, hogy ő Kain, a meggyilkolt pedig Ábel?

— Nem hallottam, különben pedig *Tikász* Mihály nem volt épeszü ember.

Még néhány tanut hallgatott ki a bíróság. Ezután a védők *Bernát* Dezső, *Jakó* Sándor és özv. *Gottfried* Sámuelné kihallgatását kérik.

A bíróság a tanukihallgatást elrendelte, ma hallgatják ki őket.

Ezzel aztán be is fejeződik a bizonyítási eljárás. Következik a kérdések megszövegezése és valószínűleg már délelőtt sor kerül a vádbeszédre. Holnap, vagy legkésőbb szombaton ítélet is lesz a szenzációs perben.

NYILTÉR

Felhívás.

Bérmaszülők szives figyelmét felhívom kirakatomban megtekintésére és a szükséges vásárlás megételére.

Bérmálásra raktáram már jó előre felszereltem

arany és ezüst ékszerekkel

és mindenféle órákkal,

melyek izlésesek, csinosak s ami a legfőbb dolog, olcsók.

Szilágyi Góza és Társánál
Rákóczi-ut 4. Telefon 630.

TÁVIRÁTOK

Botrány Makón.

Makó, május 13.

(Saját tud.) A város tanácsa azt a javaslatot terjesztette a közgyűlés elé, hogy özv. *Trotzmann* Gusztávnénak adjon a város 300 kor. kegydíjat, mivel az ura sok évig szolgálta a várost. A főjegyző ja-

vasolta, hogy 500 koronát adjanak neki. Nagy vihar tört ki erre, mivel az ellenzék nem akarta megadni a kegydíjat.

A polgármesternek számárfület mutattak. A közgyűlés megszavazta a 300 koronát, de olyan botrány tört ki, hogy a polgármester felfüggesztette a gyűlést.

A jelenlévő főispán nem avatkozott a dologba. A határozat ellen felebbezést adtak be a miniszterhez.

A királyi állapota.

Bécs, május 14.

A király jól töltötte az éjszakát, a köhögés egyetlenegyszer sem zavarta éjjeli nyugalmát s reggel, mikor fölkel, frissnek és erősnek érezte magát. Kerzl a reggeli viziten megállapította, hogy a hurutos tünetek tegnaphoz képest, habár csak jelentéktelenül is, de csökkentek és a nyálkakiválasztás lényegesen könnyebb lett.

A doktor betörő.

Budapest, május 13.

A bíróság ma kihallgatta Wiener Helén trafikosnőt, aki állítólag látta, mikor a betöréshez Ghymes doktor és társa fölmentek a Munkásbiztosító palotájába. Wiener Helén trafikjából, amely a Munkásbiztosító mellett van, Ghymesék egyizben elvittek több ezer szivart és villamosjegyet. Most ezt is beismerte a vádlott.

Ölt a dikics.

Igló, május 13.

(Saját tud.) Dászkál Éliás és Pásztorek István cipészsegédek összevesztek. Dászkál pofonította Pásztoreket, mire ez dikicesel szíven szurta társát, aki nyomban meghalt. A gyilkost letartóztatták.

Halálos boxviadal.

London, május 13.

Tragikus véget ért egy boxmatch amelyet Honkins és Sam Johnson néger bajnokok vívtak egymással. Honkins oly súlyos ökölcsapást mért Johnson altestére, hogy az a szenvedett sérülésekbe rövid idő alatt belehalt. A szerencsétlenül járt néger box-bajnok közeli rokona Jack Johnsonnak, a boxolás világ bajnokának.

Veronálmérgezés.

Budapest, május 13.

A Baross-utca 113. számú házban tegnap délelőtt veronállal megmérgezte magát Rosenberg Emilné, a Csillag-gyógyszertár tulajdonosának a felesége.

Tegnap délelőtt meglátogatta a szerencsétlen asszonyt huga, egy fiatal leány. Egy darabig elbeszélgettek a családi dolgokról, majd Rosenbergné kiküldte nővérét a szobából és megitta a veronált. A mérgező nem hatott rögtön és Rosenbergné eleinte csak fejfájásról panaszkodott, majd egyszerre eszméletlenül összeesett. Ellenszereket adtak be neki és délutánra már annyira jobban lett.

hogy látogatóival hosszabb ideig elbeszélgett Rosenbergné öngyilkossági kísérletének oka családi bajaiban és nagyfoku idegességében keresendő.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	795.75
Osztrák hitelrészvény	—	609. —
4%-os koronajáradék	—	80.90
Osztr. magy. államv.	—	698.50
Jelzálogbank	—	400.75
Leszámitoló és pénzváltó	—	499.50
Hazai bank	—	277.50
Magyar bank	—	474. —
Keresk. bank	—	3610. —
Rimamurányi	—	635.50
Salgótarjáni kőszén	—	699. —
M. Ált. Kőszénbánya	—	1021. —
Közuti vasut	—	600. —
Városi villamos	—	311.50

Gabona üzlet.

Buza májusra	—	—	13.73
Buza októberre	—	—	12.24
Rozs októberre	—	—	9.93
Zab októberre	—	—	8.28
Tengeri májusra	—	—	7.35
Tengeri júliusra	—	—	7.49

A szerkesztésért felelős:

Dr. KRÜGER ALADÁR.

Eladó

1 kazal lucerna

a várostól 10 percre.

Czim: a kiadóhivatalban.

Kérjünk és fogyasszunk mindenütt

Nagyváradai sört!

mert szín, íz és maláta-tartalom tekintetében a legelső gyárak termékeivel vetekszik és amellet olcsóbb.

Rendeléseket már 10 üvegtől kezdve a városi raktár házhoz szállít. Állandó vevők ingyen jeget kapnak.

Nagyváradai Sörgyár Részv.-Társaság

Gyári telefon 439. Városi raktár (Nagypiacz-tér), telefon 471.

Legrégibb és legmegbízhatóbb nyaralási vállalat!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni e célra épült és fővárosi mintára berendezett

molykár elleni megóvó és biztosító vállalatomra.

Elfogadok nyári gondozásra felelősség mellett bármily értékes ruhákat, szőrme árukat, függönyöket, szőnyeget stb. Azokat saját műhelyemben kijavítva, hiba nélkül szolgáltatom vissza. Kívánatra azokért érte küldök. Az üzlet tűz és betörés ellen biztosítva van.

Becsés pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel:

ZBORAY GYULA

szűcs üzlete

Fő-utca 7. szám. Telefon 947. szám.
Telep Körös-utca 32. sz. (Saját ház.)

Műszaki harisnyakötőde

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 2.
(Ausländer férőszabócég után.)

KÉSZIT új férfi fuszekliket és női harisnyákat a legdívatosabban, igen tartós kivitelben és olcsó árban. Elvállal fejleléseket s javításokat, valamint azsur- és muslin-harisnyákat, kivágott cipőkhöz a legmegbízhatóbban készít. Egy próbarendelés meggyőz mindenkit a harisnyák jóságáról. Az üzlet 14 év óta áll fenn. Sok pénzt megtakarít ha harisnyáit

Lippner Marknal szerzi be.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok, ívlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

Belépési felhívás

Filléres Tak.- és Segélyszövetkezet 12-ik évtársulatába.

A Leszámitoló és Jelzálogbank Rt. kebelében működő

FILLÉRES TAKARÉK ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET

1914 máj. 1-én új évtársulatot nyitott

Egy üzletrésznek alapját az évtársulat tartama alatt — 3 éven át — hetenkint kötelezőleg fizetendő 20 fillér képezi s kiki tetszése szerinti számban jegyhez üzletrészeket.

A szövetkezet célja az, hogy egyrészt a tagok részére kisebbszéri hetenként ismétlődő betétek által a vagyonyűjtést lehetővé tegye, másrészt, hogy ugyanezen tagok betéteik arányában olesó kamattal mellett kölcsönöket kaphasson.

A beiratások a LESZÁMITOLÓ ÉS JELZÁLOG-BANK helyiségében (Bémer-tér, Lévy-palota) eszközölhetők, a befizetések ugyanott lesznek teljesíthetők.

A vidéki beiratkozók a heti befizetéseket a postatakarékpénztár útján portómentesen teljesíthetik.

A beiratkozásnál üzletrészenként 10 fillér beiratási díj fizetendő.

Egy heti befizetéssel már a mai naptól fogva minden beiratkozó megkapja a nevére kiállított könyvecskét.

Nagyvárad, 1914. április hó.

Filléres

Takarék és Segélyszövetkezet

Szőlőmoly ellen az egyedüli
biztos szer a **BAGOL.**

Kapható:

KONDOR DEZSŐ
cementkereskedőnél,
Nagyvárad Nagypiac-tér 1. sz.
(Füchsl-palota.)

Ha nincs megelegetve szabójával, mert drága v. g. rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

PETRY ÁRPÁD

órás és látszerész

Tarsoly és Risztó-cég mellett.

Amateur fényképészeti cikkek és felszerelések raktára. Legnagyobb látszerészeti üzlet. Orvosi rendeletre is a legjobb és legolcsóbb kiszolgálás.

Helyi és vidéki telefon 181. sz.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 9.

Széchenyi-tér 2. szám.

Rimanóczy palotával szemben.

FIGYELEM!!!

Vajnovszky Ferencz

uri- és női cipész-üzlete,

Nagyvárad, Szaniszló-utca 55. szám.

Mérick utáni rendeléseket és javításokat olcsón, gyorsan és pontosan készít.

Lovagló, disz és strapa csizmák

minden kivitelben. Vidéki rendelésnél elegendő egy használt cipő beküldése.

Meghívásra azonnal megjelenek.

Uj élővirágüzlet!!

Tudomására adom a mélyen tisztelt közönségnek, hogy helyben, Nagy Sándor-utca 1. szám alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

virágüzletet

nyitottam. — Szakismereteimet külföldi élővirág kötészeti iskolában nyertem. Továbbá több külföldi nagyobb városokban és fürdőhelyeken mint első virágkötő és üzletvezető működtem, úgy, hogy a nagybecsű közönség legkényesebb izlését is ki fogom elégíthetni. **Menyasszonyi csokrokat**, valamint **koszorukat** a legszebb kivitelben olcsó árban készítek. A nagyra-becsült közönség szíves pártfogását kérve vagyok teljes tisztelettel:

MIMOSA virágüzlet tulajdonosnője
Nagy Sándor-utca 1. sz.

Uj élővirágüzlet!!

Van szerencsém Nagyvárad és vidéke nagyérdemű közönségének szíves tudomására hozni, hogy Nagyváradon, Rákóczi-ut 19. sz. alatt a mai kor igényeinek megfelelő

műköszörüldét

nyitottam.

Elvállalok mindennemű borotvák, kések, ollók, hajvágógépek, huszörögépek, ló- és juhnyírógépek javítását és műköszörülését. Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi illatszerek, fej- és arcápoló pipereszereket, mindennemű acél-árakat, ugymint borotvát, ollót, hajnyírógépet, tyukszemvágó, papír-, zseb- és tollkést, valamint az összes fodrászati cikkeket. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Koller Ágoston műköszörüs

Kevés pénzért sok mindent vásárolhat, és pedig:

női harisnyák, párja 30 fillértől, selyem harisnyáig
férfi zokni " 28 " " zokniig
gyermek harisnya kötött 20 fillértől. Női férfi fehérneműek zsebkendők, ridikülök pénzerszények, ernyők igen olcsó árért. Himzés valódi klópli csipkék.

Férfi gallér darabja 10 fillér,

csak míg a készlet tart. Vidéki rendelések utánvétel, viszont eladóknak engedmény, meg nem felelőért a pénzt visszaadjuk.

Klein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesítem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy **papi és civil ruha tökéletességét** áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta roverenda beküldés, esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalmra bármilyen szalon ruha kölcsön kapható.

Alázatos tisztelettel

VAJNOVSZKY KÁROLY

papi- és polgári szabó.
Szent János-utca 32. (Saját ház.)

ALAPITTATOTT 1898-BAN.

Kálvaria-utcán egy üres telek eladó.

Dusafalva községben
mintegy 300 kis hold

legelő

bérbeadó. Értekezhetni: a

Polgári Takarékpénztár r. t.-nál
Nagyváradon. Telefon 11-95. sz.

Püspökfürdő

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a

Püspökfürdő megnyilt

Gyönyörű parkok, villanyvilágítás, elsőrangú ételek és italok állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére. Pontos kiszolgálás, mérsékelt árak.

Hamza Jenő

kiváló primás teljes zenekarával hangversenyezik.

Tisztelettel **Dancs István** bérlő.

A *Katholikus Népszövetség* *nagyváradai szervezete.*

CÉL: a keresztény polgárok tömörítése minden romboló áramlattal szemben; a vallásos és hazafias érzés istápolása, a keresztény közönség közt az összetartás fokozása.

JELSZÓ: a szeretet egyesít, az egység erőt ad.

Tagsági díj egy évre 1 korona, melynek fejében a tag megkapja a havi füzeteket, naptárt ingyen jogi tanácsadásra tarthat igényt s részt vehet a Népszövetség ünnepélyein és értekezletein.

Katholikus Népszövetségi *Otthon.*

A Katholikus Népszövetség nagyváradai szervezetének tagjai részére alakult társas kör **Tagsági díj egész évre négy kor.** Helyisége a Katholikus Kör épületében, Szilágyi Dezső-utca 5. szám alatt van.

A Katholikus Népszövetség jogvédő irodája

A népszövetségi tagoknak ingyen ad jogi tanácsot minden közigazgatási, peres, perenkívüli, telekkönyvi, adóügyben stb.

Hivatalos órák: minden pénteken délután 6-tól fél 8-ig.

Hivatalos helyiség: a Katholikus Népszövetségi Otthon könyvtári helyisége.

Népszövetségi Hitelszövetkezet

Célja a népszövetségi tagok takarékoságát előmozdítani és tagjait az alapszabályokban körülírt határok közt segíteni. Jelzálogi kölcsönt ad. Elfogad betéteket.

Heti 20 filléres befizetések mellett működik.

Hivatalos helyisége a Katholikus Népszövetségi Otthon helyiségében van, a hol a heti befizetések minden héten hétfőn és csütörtökön d. u. 2—5 óra közti eszközöltetnek.

A *Katholikus Népszövetség* *biztosító osztálya.*

Előnyös feltételek mellett elfogad **életbiztosításokat** tőkére vagy életjáradékra, halál vagy elérés esetére. Elvállal továbbá

leánykiházasítási és fiúellátási biztosításokat is.

Elfogad biztosításokat:

tűz, villámcsapás, légszesz- és kazánrobbanás által okozható károk ellen.

Törés által okozható károk ellen, **szállítmányi** károk ellen, betöréses **lopás-, jég-, baleset-, szavatossági** károk ellen

Óvadékbiztosításokat, sikkasztás elleni, valamint **állatbiztosításokat,** végül úti-podgyászbiztosítást.

Általában foglalkozik a **biztosítás minden ágazatával,** a lehető legolcsóbb feltételek mellett.

Részletes felvilágosítással a csoportvezetők, illetve a biztosító osztály szolgálnak.

Hivatalos helyisége a Katholikus Népszövetségi Otthonban van. **Hivatalos órák** hétköznapokon d. u. 3—6 óráig.